

ASBEST / PCB

Skadeservice • Fastighetsjour • Industriservice
Dygnet runt

RING 0771 - 103 500

Asbest kan finnas i bostadshus

- Rörisolering
- Värmepannor, kakelugnar, rökgånganslutningar
- Ventilationstrummor och ventilationsaggregat
- Asbestcementskivor på fasader och balkonger, i väggar, soprum och bakom elskåp
- Fönsterbänkar och skivor under fönsterbänkar
- Gasspisar: strålskydd på skåpsidor mot spisen
- Plastmattor och golvplattor
- Kakelfix och fog
- Golvbeläggningar
- Mattlim

Kakelfog och kakelfix

Ventilationstätning

Rörisolering i böjar och avslut

Ventilationskanaler

Eternitplattor. Kan påträffas t.ex. i väggar, tak på fasader och balkongräcken

Plastmattor samt svart mattlim

Asbestfibrer i närbild

Vad är asbest?

De asbesthaltiga byggmaterialen lanserades, såsom de flesta andra osunda byggmaterial, på bred front efter andra världskriget, men asbesten hade börjat användas redan på 1800-talet. Asbest (av grekiskans asbestos, "outsläcklig") är en samlande beteckning på olika fiberartade silikater. Det är ett långfibrigt mineral som framför allt bryts i Nordamerika, Ryssland och Sydafrika.

Trots att användningen av asbest är förbjuden, den farligaste sorten sedan 1976, följt av ett totalförbud 1982, är befintlig asbest fortfarande en allvarlig hälsorisk, framförallt för många yrkesgrupper inom byggbranschen.

Vid rivning av väggar, tak eller andra konstruktionselement som innehåller asbest, kan asbesten finfördelas och sväva i luften under lång tid. Den som andas in asbestdamm kan få lungskador som i värsta fall kan leda till asbestos och cancer.

Asbest är ellsäkert och har därför haft en mängd olika användningsområden, alltifrån veckor i oljelampor till skyddskläder. Asbest är starkt hälsovådligt. Fibrerna tränger in i andningsorganen och orsakar asbestos som kan leda till lungcancer.

Asbest har orsakat tusentals dödsfall bland byggnadsarbetare och fabriksarbetare runt om i världen. Eternitfabriken i Lomma utgör säkerligen den största arbetsmiljöskandalen i svensk historia.

När asbest finns i fri form är riskerna för damm betydligt större än när den är bunden (i exempelvis gummipackning). Speciellt besvärliga är produkter där asbest förekommer i pulverform.

Material där asbest förekommer i bunden form dammar normalt inte nämnvärt. Vid sågning, slipning eller bormning och liknande ingrepp, kan dock fibrerna frigöras och betydande fiberhalter uppstå. Asbestdamm kan förekomma i samband med demontering av asbesthaltiga byggnadselement samt vid brytning och beredning av asbesthaltigt mineral.

Stora mängder av asbest har tidigare använts som bullerisolering. I vissa fall har den sprutats på stålkonstruktioner för att öka brandmotståndet.

RING 0771 - 103 500

Dilfogar på fasader

Mjukfog runt dörrar

Kondensatorer

Mjukfog runt fönster

Kort om tidpunkter för PCB-sanering

- Byggnader eller anläggningar uppförda eller renoverade 1956 – 1969, med undantag av industribyggnader, ska vara sanerade senast den 30 juni 2014.
- Byggnader eller anläggningar uppförda eller renoverade 1970 – 1973 ska vara sanerade senast den 30 juni 2016. Samma sluttidpunkt gäller också för industribyggnader uppförda eller renoverade 1956 – 1973 samt om fog- eller golvmassan använts inomhus.

Halkfria golv oftast i storkök, källare och verkstadsmiljö.

Vad är PCB?

PCB är en grupp svårnedbrytbara organiska föreningar som man fann i miljön i mitten av 1960-talet (Sören Jensen 1966). Att ämnena är svårnedbrytbara - stabila - innebär att de anrikas i näringskedjan när de kommer ut i miljön. PCB-föreningarna har skadliga effekter på djur och människor.

Förkortningen PCB står för polyklorerade bifenylor och består kemiskt av två bensenringar som i olika grad är mättade med klor. Teoretiskt kan det finnas 209 olika klorerade bifenylor, men man har bara hittat knappt 150 sådana i tekniska produkter och ännu färre i prover som har tagits i miljön.

PCB finns på den lista över tolv svårnedbrytbara organiska miljögifter, så kallade POPs (persistent organic pollutants), som ska elimineras enligt Stockholmskonventionen – en internationell överenskommelse som trädde i kraft 2004.

De flesta PCB-föreningar är trögflytande oljelika vätskor. De har flera värdefulla tekniska egenskaper och har använts i elektrisk utrustning som transformatorer och kondensatorer och även som mjukgörare i plast och i fogmassor. PCB användes i Sverige bland annat i den

stora satsningen på bostadsproduktionen på 60-talet (miljonprogrammet), där PCB tillsattes som mjukgörare i de fogmassor som var till för att tätta och ta upp rörelser i fasader av t ex betongelement.

PCB är fettlösliga ämnen och de lagras därför i fettvävnad hos djur och människor. PCB bioackumuleras, vilket innebär att det är högre halt PCB i levande organismer än i omgivande miljö. Man säger också att PCB biomagnifieras, det vill säga ju högre upp i näringskedjorna man kommer desto högre halt av PCB finner man.

När man blev medveten om effekterna av PCB i miljön förbjöds PCB 1972 i öppen användning i Sverige. Sedan dess har man alltså inte fått montera fogmassa med PCB i fogar eller lägga in golvmassa med innehåll av PCB. Förbud mot viss annan användning (t ex i elektriska komponenter) infördes 1978 och totalförbud infördes 1995. PCB-halterna har nu minskat i miljön men minskningen har planat ut under de senaste åren, och det är därför viktigt att stoppa den spridning av PCB till miljön som fortfarande pågår.

RING 0771 - 103 500

Larmcentral dygnet runt!

För att nyttja Relitas breda tjänsteutbud krävs inget avtal, men avtalskunder prioriteras vid hög belastning. Genom anslutning till Relita får fastighets- och anläggningsförvaltare samt husägare tillgång till nyckelförvaltning och kompetent personal för drift och underhåll - dygnet runt!

Bli avtalskund - Teckna avtal med oss!

VÄXEL
UPPSALA
STOCKHOLM
NORRTÄLJE
VÄSTERÅS
ENKÖPING
TIERP
SALA
ÖSTHAMMAR
GÄVLE

0771 - 103 500
018 - 57 27 00
08 - 316 900
0176 - 149 00
021 - 35 70 40
0171 - 211 10
0293 - 500 47
0224 - 10 100
0173 - 216 00
0771 - 103 500

www.relita.se • info@relita.se

RING 0771 - 103 500